

Adgangen til at stille vilkår eller give pålæg om erstatningsbiotoper gælder alle beskyttede typer. Erstatningsbiotoper skal som udgangspunkt have lighed med de biotoper, de skal erstatte, og etableres inden for en i geografisk og biologisk forstand vis nærhed fra den oprindelige biotop, således at erstatningsbiotopen f.eks. vil kunne opfylde tilsvarende spredningsøkologiske funktioner m.v. Hvor dette ikke er praktisk eller økonomisk muligt, kan der dog stilles krav om etablering af erstatningsbiotop i områder, som ikke ligger i umiddelbar nærhed, og også om en biotop af en anden karakter end den, som skal erstattes. F.eks. at en ødelagt mose erstattes med en sø.

Det bør endvidere tilstræbes, at erstatningsbiotopen får en størrelse, der så vidt muligt modsvarer den oprindelige biotops og enten opfylder det størrelsesmæssige mindstekrav for den pågældende type eller er beliggende således, at den, uanset at kravet herom ikke er opfyldt, er omfattet af § 43-beskyttelsen.

I øvrigt bemærkes, at det ovennævnte om erstatningsbiotoper også er markeret indirekte gennem tilføjelsen til formålsbestemmelsen i § 1 af en regel om, at lovens beføjelser også kan anvendes med henblik på naturgenopretning og lignende, jf. forslaget nr. 3 om ændringen af § 18, stk. 2.

5. Andre bestemmelser

5.1. Bestemmelsen i forslaget § 43, stk. 2, om røskær er uændret i forhold til de nu gældende bestemmelser. Det samme gælder indholdsmæssigt bestemmelserne i § 43 b, stk. 2-6, som for overskuelighedens skyld er samlet under én bestemmelse, hvor de i den gældende lov findes nævnt både i § 43, § 43 a og § 43 b.

5.2. Det bemærkes, at bestemmelsen om *dambrug* § 43, stk. 1, ikke er medtaget i lovforslaget, da denne bestemmelse findes overflødig, idet det næsten altid vil være nødvendigt med en dispensation, såfremt man ønsker at anlægge eller ændre et dambrug, fordi dette ikke vil kunne undgå at ændre tilstanden i et af de beskyttede arealer. Endvidere kræves som oftest tilladelse efter miljøbeskyttelsesloven og undertiden også efter zoneloven.

5.3. I § 43 b, stk. 2, er der i lighed med den gældende lov hjemmel for miljøministeren til generelt at undtage bestemte kategorier af de beskyttede naturtyper fra reglerne i §§ 43, stk. 1, og 43 a, stk. 1. I den gældende lov er denne hjemmel udnyttet til i et vist omfang at fritage heder, strandenge og strandsumpe fra beskyttelsesordninger, når disse er beliggende i byzone eller i sommerhusområde, jf. § 2 i Miljøministeriets bekendtgørelse nr. 40 af 9. februar 1984 om

tilladelse m.v. efter naturfredningslovens kapitel V til ændringer af heder, strandenge og strandsumpe. Det er hensigten at videreføre denne ordning og – ud over de nævnte naturtyper – også at lade den omfatte ferske enge, overdrev og lignende udyrkede arealer, jf. forslaget § 43 a, stk. 1. Se endvidere herom punkt 6.4. Hjemlen i § 43 b, stk. 2, kan ligeledes tænkes udnyttet i forbindelse med Tøndermarsken, jf. lov nr. 111 af 12. marts 1988.

Bestemmelsen i § 43 b, stk. 2, tager sigte på større områder. Hvis der derimod er tale om mindre områder, som bør udgå af ordningen, f.eks. hvor det ud fra et landskabeligt synspunkt ville være af interesse at få arealer inddraget i omdrift, bør bestemmelsen i stk. 1 anvendes.

Det bemærkes mere generelt, at de områder, der til enhver tid opfylder kriterierne efter §§ 43-43 b, principielt er omfattet af beskyttelsesordningen. Som tidligere nævnt (punkt 2.2), kan det imidlertid som led i en forvaltningsaftale mellem det offentlige og en landmand aftales, at såfremt det pågældende areal på grund af forvaltningsaftalens nærmere formål og indhold udvikler sig til et § 43-område, skal arealet ikke være omfattet af den generelle § 43-regulering (punkt 2.3).

Denne problemstilling vil især kunne være relevant i forbindelse med en forvaltningsaftale om ekstensivering i form af braklægning uden for omdrift i forbindelse med reglerne i EF's sociostrukturelle foranstaltninger (Rådets forordning (EØF) nr. 797/85 af 12. marts 1985 om forbedring af landbrugsstrukturernes effektivitet som ændret ved Rådets forordning (EØF) nr. 1760 af 15. juni 1987 om ændring af forordning nr. 797/85 m.v. for så vidt angår landbrugsstrukturen og tilpasningen af landbruget til den nye markedssituation samt bevaringen af landskabet). Der henvises herved til 1. delbetænkning fra Landbrugsministeriets Struktur- og Planudvalg om gennemførelsen af EF's sociostrukturelle foranstaltninger i Danmark (september 1987) og lov om ændring af lov om støtte til forbedring af strukturen og effektiviteten i jordbruget.

5.4. Reglen i den nuværende lovs § 43, stk. 5, om beskyttelse af *gadekær* og lignende tilgængelige småsøer i byer eller bymæssig bebyggelse er ikke medtaget i forslaget, men er i § 43 b, stk. 7, erstattet af en hjemmel for miljøministeren til at inddrage naturlige søer med et mindre areal end 150 m² under beskyttelsesordningen, når disse helt eller delvis er i offentligt eje. Som offentligt ejt betragtes også søer, som ligger på gadejord og lignende.